

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА В КОНТЕКСТІ ДЕКОЛОНІЗАЦІЇ

Тетяна МУЗИКА

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української філології та суспільствознавчих дисциплін
Закладу вищої освіти «Університет Короля Данила»
вул. Є. Коновальця, 35, м. Івано-Франківськ
ORCID: 0000-0002-4469-9664
tetiana.muzyka@ukd.edu.ua*

У статті здійснено комплексний аналіз сучасного стану викладання української мови за кордоном у контексті глобальних трансформацій гуманітарного знання, зокрема процесів деколонізації, переосмислення мовної ієрархії та академічної інтеграції України в міжнародний освітній і науковий простір. Основну увагу зосереджено на дисципліні «Українська мова як іноземна», яка вперше розглядається не лише як лінгводидактична практика чи інструмент міжкультурної комунікації, а як важлива складова деколонізаційного процесу в академічному середовищі. Такий підхід дозволяє вийти за межі традиційного методичного трактування УМІ та розглядати її як інструмент подолання усталених колоніальних і постколоніальних уявлень про українську мову, сформованих у межах імперського, радянського та пострадянського дискурсів.

Окреслено ключові виклики, з якими стикається викладання української мови за кордоном, зокрема її тривалу маргіналізацію в межах славістичних і східноєвропейських студій, а також інституційну нестабільність українознавчих програм. Проаналізовано роль української мови як іноземної у формуванні нового академічного нарративу, в якому українська постає не як похідний або регіональний різновид, а як самодостатній об'єкт наукового, освітнього та культурного вивчення. Особливу увагу приділено потенціалу УМІ як механізму підвищення академічної видимості української мови та культури за межами України, а також як інструменту культурної дипломатії й символічного відновлення мовної суб'єктності.

Запропонований у статті концептуальний підхід дозволяє по-новому інтерпретувати місце української мови в міжнародній освіті, окреслити стратегічні напрями розвитку програм з української мови як іноземної та визначити їхню роль у процесі деколонізації.

Ключові слова: українська мова як іноземна, мовна політика, деколонізація, академічна інтеграція.

UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE IN THE CONTEXT OF DECOLONIZATION

Tetiana MUZYKA

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Ukrainian Philology and Social Sciences
Higher Educational Institution “King Danylo University”*

35 Ye. Konovalts str., Ivano-Frankivsk

ORCID: 0000-0002-4469-9664

tetiana.muzyka@ukd.edu.ua

This article offers a comprehensive analysis of the current state of teaching Ukrainian abroad within the broader context of global transformations in the humanities, particularly processes of decolonization, the reconfiguration of linguistic hierarchies, and Ukraine’s academic integration into the international educational and research space. The study foregrounds the discipline «Ukrainian as a Foreign Language,» which is examined for the first time not only as a linguistic or didactic practice, but as an integral component of the decolonization process within contemporary academia. Such an approach moves beyond conventional methodological frameworks and positions Ukrainian language instruction as a critical tool for challenging entrenched colonial and postcolonial perceptions of Ukrainian that emerged within imperial, Soviet, and post-Soviet discourses.

The article identifies and analyzes key challenges faced by Ukrainian language teaching outside Ukraine, including its long-standing marginalization within Slavic and Eastern European studies, and the institutional fragility of Ukrainian studies programs. Particular attention is paid to the role of Ukrainian as a foreign language in shaping a new academic narrative in which Ukrainian is no longer treated as a derivative, secondary, or regional phenomenon, but rather as an autonomous and legitimate object of scholarly, educational, and cultural inquiry. The study highlights the potential of Ukrainian language instruction to enhance the international academic visibility of Ukrainian language and culture, as well as to serve as an instrument of cultural diplomacy and the symbolic restoration of linguistic agency.

The conceptual framework proposed in the article enables a rethinking of Ukraine’s position in international education and outlines strategic approaches to strengthening Ukrainian as a foreign language program in global academic contexts. By situating language teaching within a decolonial epistemological perspective, the study contributes to broader discussions on the decolonization of knowledge and the role of language in reshaping power relations within academia.

Key words: *Ukrainian as a Foreign Language, language policy, decolonization, academic integration.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах українська мова як іноземна набуває нового значення на світовому рівні: стає компонентом освітніх програм

багатьох навчальних закладів, а також політичним і культурним фактором, що визначає міжнародний імідж України. Викладання української мови як іноземної (УМІ) сьогодні вийшло за межі суто лінгвістичної дисципліни. У контексті тривалого процесу осмислення української (само)ідентичності, загостреного повномасштабним вторгненням, яке, за визначенням науковців є «війною деколонізації: історичної, культурної та мовної» [5], «конфліктом ідентичності» [4], УМІ перетворилася на важливий елемент культурної дипломатії та потужний інструмент деколонізаційного процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження української мови демонструють її вагомую роль не лише як комунікативного засобу, а й як інструмента формування національної ідентичності та культурної деколонізації. У праці “Language and Language Policy as Instruments for Shaping National Identity” [2] Павел Федорченко наголошує на ключовій ролі мовної політики у консолідації суспільства та формуванні національної самосвідомості. У контексті агресії росії проти України Надія Гергалю-Домбек у роботі “Ukrainian Language as a Symbol of Resistance against the Invasion of the Russian Federation” [4] підкреслює символічну функцію української мови як засобу опору та зміцнення національної єдності. Історичний вимір вивчення мови відображає У. Добосевич у дослідженні «Чи що варто знати про історію української літературної мови при її вивченні як іноземної (кін. Х–XVIII ст.)» [8], що важливо для методики навчання української як іноземної. Підходи до мовної деколонізації розкривають також науковці О. Максвел, У. Кудрявцева, І. Скубій у ґрунтовній праці “Reclaiming Surzhyk: Ukraine’s Linguistic Decolonisation” [5], а М. Сніжинська у статті «Деколонізація як культурний тренд. Як українські експерти борються за збереження культурної спадщини» [11] аналізує культурну деколонізацію як соціально значущий процес. Дослідження В. Сухенко., І. Сметани «Українські студії на світовій арені» [12], Р. Фінніна “Ukrainian Studies in Europe: New Possibilities” [3] демонструють розширення можливостей українських студій у Європі та необхідність тематичного інтегрованого підходу в академічних програмах, що підтверджується також звітами “Ukrainian Studies in Europe. Situation report та Decolonizing Academic Curricula. Integrating Ukrainian Studies through a Thematic Approach” [7].

Метою дослідження є проаналізувати особливості викладання української мови як іноземної як складової деколонізаційного процесу та встановити напрямки її інтеграції в світовий академічний простір. Досягнення поставленої мети передбачає виконання ряду **завдань**: визначити особливості навчання УМІ як інструмента подолання колоніальних уявлень про українську мову, сформованих у межах радянського та пострадянського дискурсів, а також як механізм підвищення її академічної видимості за межами України, визначити стратегічні підходи до зміцнення статусу української мови в міжнародній освіті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Уповноважений із питань захисту української мови (2020–2025) Т. Кремінський визначає питання української мови як питання національної безпеки та наголошує, що в умовах російсько-української війни формування та реалізація ефективної мовної політики потребує додаткових

ресурсів та можливостей. Згаданий омбудсменом процес реалізації мовної політики, який має безпосередній вплив і на функціонування української мови за кордоном, супроводжується численними викликами, зокрема пов'язаними з необхідністю інтеграції української мови в глобальний академічний дискурс й деколонізації мовної політики, яка попри здобуття в 1991 році незалежності була позначена «непослідовністю та частими змінами, що значною мірою диктувалися змінами політичного клімату, ідеологічними орієнтаціями послідовних президентів та парламентською більшістю». [6].

Проблема ефективності мовної політики в цьому контексті полягає ще й у тому, що процес входження України в деколонізаційний процес розпочався доволі пізно. Т. Філевська, креативна директорка Українського інституту, пояснює це тим, що «що наш регіон довго не розглядали крізь призму цієї методології. Росію традиційно не вважали класичною імперією. До того ж Радянський Союз позиціював себе як антиколоніальну державу, яка допомагає боротися з імперіалізмом» [10]. А це відповідно не могло не вплинути на сприйняття нашої держави та її мови за кордоном. У ширшому інституційному вимірі це спричинило те, що Україна тривалий час осмислювалася в глобальних гуманітарних студіях переважно крізь призму радянського або російського контексту, а не як окремий постколоніальний кейс. Українська мова ж майже не розглядалася як самодостатній об'єкт академічного вивчення (за винятком окремих випадків). До 2022 року її в більшості західних університетів викладали в межах програм «Російські та східноєвропейські студії» (*Russian and East European Studies*) або як частину так званого «пострадянського простору». У результаті українська мова на глобальній академічній мапі довгий час залишалася не відсутньою, а радше непоміченою.

Більше того, «як через брак видимості, так і через стереотипи та дезінформацію, насаджувані Росією, за кордоном українська не завжди сприймається як окрема та повноцінна мова» [10]. Зауважимо, що така ситуація спостерігається й досі. Окрім цього, в закордонному академічному просторі курси української мови, нерідко й до цього часу пропонувані у відділі російських чи східноєвропейських студій, не користуються особливим попитом і не мають порівняно з іншими мовами особливого престижу серед студентів [10]. Навіть у закладах, де українська мова викладається як окрема бакалаврська або магістерська програма, наприклад в Inalco (Франція), кількість навчальних годин залишається значно меншою, ніж у інших мов у подібних програмах, зокрема російської, польської або чеської [7]. Сприяє ескалації проблеми й те, що хоча деякі університети досягли значного прогресу у відповідь на попит, багато установ все ще стикаються з фінансовими проблемами, які обмежують розвиток комплексних і стійких програм, оскільки тимчасові гранти, кількість яких в США, до прикладу, останнім часом суттєво зменшилася, не гарантують довгострокової життєздатності мовних курсів.

Зазначені проблеми призводять до того, що українознавчі студії, як зауважує дослідник Кембриджського університету Р. Фіннін, залишаються обтяженими

«епістемологічною проблемою», внаслідок чого Україна й досі сприймається як європейська *terra malecognita* – велика, різноманітна, але малодосліджена та погано зрозуміла [3, с. 18].

Серед викликів розвитку та утвердження української мови за кордоном можна виокремити кілька основних. Так, у багатьох країнах діти українських біженців потрапили до шкіл, де немає вчителів української мови. У Польщі, наприклад, лише 7 % шкіл пропонують україномовну підтримку. Однією із найпоширеніших проблем є зокрема, брак підручників і програм. Багато країн не мають системної підтримки вивчення української як іноземної або спадкової мови. У деяких громадах навчання відбувається за саморобними програмами або дещо застарілими підручниками. Також українці та іноземці стикаються із проблемою недостатньої підтримки на рівні держав. Існує багато держав, де україномовне навчання тримається винятково на плечах громадських організацій, волонтерів і активістів. Разом з тим іноді навіть у великих містах, де є українські громади, не завжди є культурні центри чи школи вихідного дня з викладанням українською.

Це відтак зумовлює проблему мовної асиміляції, адже друге й третє покоління українців часто втрачають мову через відсутність мовного середовища. Типовою є ситуація, коли діти починають відповідати батькам англійською чи польською, навіть якщо їх питають українською. Реакцією на цей виклик стає поява низки освітніх ініціатив, спрямованих на збереження та відновлення мовної компетенції серед дітей українського походження. Показовим прикладом такої практики є школа Bright Kids Ukrainian Online School, заснована освітянкою Надією Журбою та орієнтована на формування україномовного середовища для дітей української діаспори.

Разом з тим, незважаючи на не дуже високу популярність української серед іноземців, невелику кількість годин в навчальних закладах, інтерес до вивчення української мови як іноземної¹ серед іноземців все-таки існує. При чому не лише в країнах, які прийняли українських біженців, як-от Німеччина, Польща та Чехія, але й у державах, віддалених від України, таких як Аргентина, Японія та В'єтнам. Це породжує з одного боку необхідність запровадження нових курсів, або ж посилення тих, які вже функціонують, а з іншого потребу в ресурсах, що не будуть обмежені ні територіально, ні соціальними чинниками, та будуть відповідати попиту та потребам студентів.

У європейських університетах вивчення української мови та україністики традиційно зосереджене переважно в межах славістичних, східноєвропейських або регіональних студій і лише зрідка існує як самостійний академічний напрям. Повноцінні програми з української мови, літератури, культури та історії (на рівнях бакалаврату, магістратури й докторантури) представлені в обмеженій кількості закладів, серед яких вирізняються INALCO у Франції, Карлів університет у Празі, Віденський університет, а також окремі університети Польщі, Німеччини та Центрально-Східної Європи. У більшості інших університетів українська мова

¹ Згідно зі звітом платформи Duolingo за 2022 рік, понад 1,3 мільйона людей у світі почали вивчати українську мову після лютого 2022 року.

викладається у форматі окремих курсів або вибіркових модулів, часто залежних від кадрових і фінансових ресурсів, що робить їхню присутність нестабільною та фрагментарною.

Водночас після 2022 року спостерігається виразна тенденція до розширення українських студій у Європі: відкриваються нові курси, запускаються міждисциплінарні програми та активізується міжнародна співпраця в межах ініціатив Erasmus+ і Global Coalition of Ukrainian Studies. Українська мова дедалі частіше розглядається не лише як філологічний об'єкт, а й як інструмент осмислення процесів деколонізації, культурної дипломатії та безпекових трансформацій у сучасному європейському контексті.

Вищі навчальні заклади США пропонують ґрунтовну мовну підготовку спеціалістів різних галузей. Вивчення української мови та культури в університетах США часто є частиною програм зі славістичних студій або програм міжнародних відносин, а також вивченням мови та культури як частини антропологічних або літературних студій. Тривалість курсів та програм варіюється від кількох семестрів до кількох років залежно від конкретної університетської програми. Коледжі та університети пропонують вивчення української вони як протягом академічного року так, і на літніх мовних школах. Зазвичай в університетських програмах зі славістичних студій студенти можуть вивчати українську мову та культуру як частину бакалаврських, магістерських або докторських програм. Курси можуть включати вивчення мови (читання, письмо, говоріння, слухання), літератури, історії, культури та сучасних питань, пов'язаних з Україною.

Найдавнішу традицію українознавчих студій мають центри вивчення україністики при Іллінойському, Пенсільванському, Колумбійському, Піттсбурзькому, Індіанському (Блумінгтон) та ін. університетах, які розпочали своє функціонування у 70–80-ті рр. ХХ ст., залучаючи нові дослідницькі сили, нові завдання щодо захисту національних традицій української науки за межами України. Найпотужнішим осередком українознавства залишається Гарвардський університет, у межах якого в червні 1973 р. в Кембриджі (Массачусетс) з метою організації та підтримки українознавчих науково-дослідних проєктів, підготовки наукових праць, видання джерел і навчальних посібників з історії України, української мови та літератури було створено Український науковий інститут (УНІГУ) з трьома кафедрами: історії (1968), літератури (1973) та мовознавства (1973) [9].

Аналіз освітніх практик у навчальних закладах різних країн світу засвідчує необхідність переосмислення навчальних програм, зокрема шляхом зміщення фокусу вивчення та наповнення їх новими навчальними матеріалами, що не лише зробить Україну «більш доступною для іноземців», «заохотить до ще більшого поширення українського культурного продукту» [1], але утверджуватиме думку про самобутність української мови, змінить фокус розгляду України. Так, коли «посттоталітарний простір в межах програм східноєвропейських студій вивчатиметься через україномовні джерела», то студенти матимуть змогу «краще інтегруватися у суспільство і мати доступ до першоджерел українською» [10]. На

наше переконання, при побудові курсів необхідно імплементувати теми, які відображатимуть вагомі віхи історії, як-от Голодомор, часи Козаччини, сучасні події, а також варто вивчати окремі граматичні чи лексичні теми крізь призму біографій визначних українців, національній традицій, культури тощо.

З огляду на це ми пропонуємо кілька стратегічних підходів до зміцнення статусу української мови в міжнародній освіті.

Одним із найважливіших напрямків, на нашу думку, є інституціоналізація українознавчих студій. Відкриття кафедр українознавства в провідних університетах світу, розширення програм академічної мобільності для викладачів української мови, підтримка дослідників та студентів, які працюють над темами, пов'язаними з Україною – це ті ключові позиції, втілення яких сприятиме утвердженню української мови у світі.

Зважаючи на активні процеси цифровізації у світі, ефективними для популяризації мови нам видається використання освітніх онлайн-ресурсів. Розвиток онлайн-курсів з української мови на платформах Coursera, edX, Duolingo тощо, державна підтримка блогерів, лекторів та освітніх платформ, які популяризують українську мову серед іноземців можуть покращити географію вивчення мови та суттєво збільшати кількість українськомовних людей.

Міжнародна культурна дипломатія є тією рушійною силою самоствердження держави та її мови, на яку вказують дедалі більше дослідників та дипломатів. З огляду на це, ініціювання перекладів українських книг англійською, французькою, німецькою мовами, організація українських кінофестивалів, мистецьких виставок, літературних заходів у світі, створення культурних центрів, на наше переконання, сприятимуть поширенню мови. Успішними кейсами у цьому напрямку, зокрема, є Премія Drahomán Prize за найкращий переклад української літератури іноземною мовою, Translating Ukraine Summer Institute, Ukrainian Institute тощо.

Важливе значення для зміцнення статусу української мови в глобальному масштабі має лобіювання української мови в міжнародних організаціях. Так, підтримка статусу української мови в ЄС та ООН, використання української в офіційних міжнародних комунікаціях, а не перехід на російську чи англійську, вимога від цифрових сервісів (Google, Microsoft, Meta) якісної підтримки української мови стануть базовими принципами міжнародної мовної політики. Українська мова вже стала однією з мов Європейського Союзу – потрібно й далі працювати над її офіційним статусом у міжнародних організаціях.

Важливою є також співпраця з іншими постколоніальними країнами через обмін досвідом мовної деколонізації з країнами Балтії, Кавказу, Африки, Латинської Америки, Спільні проекти з університетами, які займаються постколоніальними студіями, вивчення політики мовного відродження в успішних кейсах (наприклад, Ірландія, Ізраїль, країни Балтії).

Освітняни за кордоном сприяють формуванню нової хвилі дослідників українознавства, адже студенти, які вивчають українську, згодом можуть ставати перекладачами, журналістами, дипломатами чи науковцями, які займаються українською

тематикою. Це суттєво сприяє ширшій академічній присутності України у світовій гуманітарній науці.

Продуктивним напрямком є співпраця з міжнародними інституціями, де викладачі української активно взаємодіють із зарубіжними університетами, фондами та освітніми програмами, інтегруючи українську тематику у світовий контекст. Вони організовують літні школи, конференції, публічні лекції про українську мову, культуру та історію. Працюючи у суботніх школах, університетах, культурних центрах, створюючи простір для спілкування та навчання українською, допомагають українцям, які живуть за кордоном, зберегти мову та передати її наступним поколінням.

Висновки й перспективи подальшого дослідження. У статті обґрунтовано актуальність розгляду української мови як іноземної в контексті деколонізації. Доведено, що сучасне викладання української мови іноземцям виходить за межі суто мовної підготовки та виконує важливу соціокультурну й світоглядну функцію. Деколонізаційний підхід передбачає переосмислення навчального контенту, відмову від імперських наративів і залучення історичних, культурних та мистецьких тем, що сприяють формуванню цілісного уявлення про українську ідентичність. Українська мова як іноземна постає інструментом культурної дипломатії та інтеграції України в міжнародний академічний простір.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку деколонізаційно орієнтованих навчальних програм і матеріалів з української мови як іноземної, а також на вивчення сприйняття таких підходів іноземними студентами. Перспективним є аналіз цифрових форматів навчання та міждисциплінарних моделей, що поєднують лінгводидактику, культурологію та постколоніальні студії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Decolonizing academic curricula. Integrating Ukrainian studies through a thematic approach. URL: <https://bwz.uw.edu.pl/wp-content/uploads/sites/92/2025/07/Decolonizing-Academic-pdf-online.pdf> (дата звернення: 22.01.2026).

2. Fedorchenko P. Language and language policy as instruments for shaping national identity. *Skhid*. 2024. Vol. 6, № 4. P. 15–18. URL: <https://doi.org/10.21847/2411-3093.2024.642> (дата звернення: 22.01.2026).

3. Finnin R. Ukrainian studies in Europe: New possibilities. *Journal of Ukrainian Politics and Society*, Volume 1, Issue 1, 2015, pp. 18-22

4. Gergało-Dąbek N. Ukrainian language as a symbol of resistance against the invasion of the Russian Federation. *Wiedza Obronna*. 2023. Vol. 285, № 4. URL: <http://wiedzaobronna.edu.pl> (дата звернення: 22.01.2026).

5. Maxwell O., Kudriavtseva N., Skubii I. Reclaiming Surzhyk: Ukraine's linguistic decolonisation. URL: <https://bwz.uw.edu.pl/wp-content/uploads/sites/92/2025/07/Decolonizing-Academic-pdf-online.pdf> (дата звернення: 22.01.2026).

6. Romaniuk S., Mierzwa P. Rethinking language sovereignty: Ukraine's postcolonial challenge. *Mova: Classic – Modern – Postmodern*. 2025. № 11. P. 32–49. URL: <https://doi.org/10.18523/lcmp2522-9281.2025.11.32-49> (дата звернення: 22.01.2026).

7. Ukrainian Studies in Europe. Situation report. URL: <https://www.inalco.fr/sites/default/files/2025-12/WP2A1%20-%20Ukrainian%20Studies%20in%20Europe.pdf> (дата звернення: 22.01.2026).

8. Добосевич У. Що варто знати про історію української літературної мови при її вивченні як іноземної (кін. Х – XVIII ст.). URL: <https://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinos/article/view/4389> (дата звернення: 22.01.2026).

9. Музика Т. Особливості вивчення української мови у закладах вищої освіти США. *Філологічні студії та перекладознавчий дискурс* : матеріали наукової конференції. Івано-Франківськ, 14 березня 2024 р. Івано-Франківськ : Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила». 2024. С. 176–179.

10. Перспективи викладання та вивчення української мови як іноземної: ключові тези онлайн-конференції. URL: <https://ui.org.ua/news/news-ukrainian-language/perspektyvu-vykladannya-ta-vyvchennya-ukrayinskoji-movy-yak-inozemnoyi-klyuchovi-tezy-onlajn-konferencziyi/> (дата звернення: 22.01.2026).

11. Сніжинська М. Деколонізація як культурний тренд. Як українські експерти борються за збереження культурної спадщини. *Тиждень*. URL: <https://tyzhden.ua/dekolonizatsiia-iak-kulturnyj-trend-iak-ukrainski-eksperty-boriutsia-za-zberezhennia-kulturnoi-spadshchynu/> (дата звернення: 22.01.2026).

12. Сухенко В., Сметана І. Українські студії на світовій арені. *Проблеми гуманітарних наук. Збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*. 2025. № 61. С. 155–164. URL: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2025.61.18> (дата звернення: 22.01.2026).

REFERENCES

1. Decolonizing academic curricula: Integrating Ukrainian studies through a thematic approach. (2025). Retrieved January 22, 2026, from <https://bwz.uw.edu.pl/wp-content/uploads/sites/92/2025/07/Decolonizing-Academic-pdf-online.pdf>

2. Doboševych, U. (n.d.). Shcho varto znaty pro istoriiu ukrainskoi literaturnoi movy pry yii vyvchenni yak inozemnoi (kinets X – XVIII st.) [What should be known about the history of the Ukrainian literary language when studying it as a foreign language (late 10th–18th centuries)]. Retrieved January 22, 2026, from <https://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinos/article/view/4389>

3. Fedorchenko, P. (2024). Language and language policy as instruments for shaping national identity. *Skhid*, 6(4), 15–18. <https://doi.org/10.21847/2411-3093.2024.642>

4. Finnin, R. (2015). Ukrainian studies in Europe: New possibilities. *Journal of Ukrainian Politics and Society*, 1(1), 18–22.

5. Gergało-Dąbek, N. (2023). Ukrainian language as a symbol of resistance against the invasion of the Russian Federation. *Wiedza Obronna*, 285(4). Retrieved January 22, 2026, from <http://wiedzaobronna.edu.pl>

6. Maxwell, O., Kudriavtseva, N., & Skubii, I. (n.d.). Reclaiming Surzhyk: Ukraine's linguistic decolonisation. Retrieved January 22, 2026, from <https://bwz.uw.edu.pl/wp-content/uploads/sites/92/2025/07/Decolonizing-Academic-pdf-online.pdf>

7. Muzyka, T. (2024). Osoblyvosti vyvchennia ukraïnskoi movy u zakladakh vyshchoi osvity SShA [Peculiarities of studying the Ukrainian language in U.S. higher education institutions]. In *Filolohichni studii ta perekladoznavchyi dyskurs: materialy naukovoi konferentsii* (pp. 176–179). Ivano-Frankivsk: Universytet Korolia Danyla.

8. Perspektyvy vykladannia ta vyvchennia ukraïnskoi movy yak inozemnoi: kliuchovi tezy onlain-konferentsii [Prospects for teaching and learning Ukrainian as a foreign language: Key theses of the online conference]. (n.d.). Retrieved January 22, 2026, from <https://ui.org.ua/news/news-ukrainian-language/perspektyvy-vykladannya-ta-vyvchennya-ukrayinskoyi-movy-yak-inozemnoyi-klyuchovi-tezy-onlajn-konferencziyi/>

9. Romaniuk, S., & Mierzwa, P. (2025). Rethinking language sovereignty: Ukraine's postcolonial challenge. *Mova: Classic – Modern – Postmodern*, (11), 32–49. <https://doi.org/10.18523/lcmp2522-9281.2025.11.32-49>

10. Snizhynska, M. (n.d.). Dekolonizatsiia yak kulturnyi trend: yak ukraïnski eksperty boriutsia za zberezhenntia kulturnoi spadshchyny [Decolonization as a cultural trend: How Ukrainian experts are fighting to preserve cultural heritage]. *Tyzhden*. Retrieved January 22, 2026, from <https://tyzhden.ua/dekolonizatsiia-iak-kulturnyj-trend-iak-ukraïnski-eksperty-boriutsia-za-zberezhenntia-kulturnoi-spadshchyny/>

11. Sukhenko, V., & Smetana, I. (2025). Ukraïnski studii na svitovii areni [Ukrainian studies on the global stage]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Seriiia Filolohiia*, (61), 155–164. <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2025.61.18>

12. Ukrainian studies in Europe: Situation report. (2025). Retrieved January 22, 2026, from <https://www.inalco.fr/sites/default/files/2025-12/WP2A1%20-%20Ukrainian%20Studies%20in%20Europe.pdf>

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 29.01.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 19.03.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 26.05.2026